

Πνευματικά Σημειώματα

Ἱεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης

Πνευματικά Σημειώματα:

Εβδομαδιαία ηλεκτρονική έκδοση
Ἱεράς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης
τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γνησίων
Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν Ἑλλάδος

Ἔτος 1ο / Τεύχος: 54
Πέμπτη 30ῆ Ἰανουαρίου 2025

Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου
(17ῆ Ἰανουαρίου π. ἡμ.)

Πνευματικά Σημειώματα

Εὐαγγέλιο τῆς Κυριακῆς

Κυριακὴ ΙΕ΄ Λουκᾶ

Λουκᾶ κεφ. ιθ΄ 1-10

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, διήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὴν Ἱεριχώ· καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦν πλούσιος, καὶ ἐζήτηε ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστι, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. Καὶ προδραμῶν ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν, ὅτι ἐκείνης ἡμελλε διέρχεσθαι. Καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεύσας κατάβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι. Καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτόν χαίρων. Καὶ ἰδόντες πάντες διεγόγγυζον λέγοντες ὅτι παρὰ ἀμαρτωλῶ ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλῦσαι. Σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν Κύριον· ἰδοὺ τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς, καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ὅτι «σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν. Ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός».

Μετάφραση

Ὁ Ἰησοῦς μπῆκε στὴν Ἱεριχὼ καὶ περνοῦσε μέσα ἀπὸ τὴν πόλη. Ἐκεῖ ὑπῆρχε κάποιος, ποὺ τὸ ὄνομά του ἦταν Ζακχαῖος. Ἦταν ἀρχιτελώνης καὶ πλούσιος. Αὐτὸς προσπαθοῦσε νὰ δεῖ ποιὸς εἶναι ὁ Ἰησοῦς· δὲν μπορούσε ὅμως ἐξ αἰτίας τοῦ πλήθους καὶ γιατί ἦταν μικρόσωμος. Ἔτρεξε λοιπὸν μπροστὰ πρὶν ἀπὸ τὸ πλῆθος κι ἀνέβηκε σὲ μιὰ συκομουριά γιὰ νὰ τὸν δεῖ, γιατί θὰ περνοῦσε ἀπὸ ἐκεῖ. Ὄταν ἔφτασε ὁ Ἰησοῦς στὸ σημεῖο ἐκεῖνο, κοίταξε πρὸς τὰ πάνω, τὸν εἶδε καὶ τοῦ εἶπε: «Ζακχαῖε, κατέβα γρήγορα, γιατί σήμερα πρέπει νὰ μείνω στὸ σπίτι σου». Ἐκεῖνος κατέβηκε γρήγορα καὶ τὸν ὑποδέχτηκε μὲ χαρά. Ὅλοι ὅσοι τὰ εἶδαν αὐτὰ διαμαρτύρονταν κι ἔλεγαν ὅτι πῆγε νὰ μείνει στὸ σπίτι ἐνὸς ἀμαρτωλοῦ. Τότε σηκώθηκε ὁ Ζακχαῖος καὶ εἶπε στὸν Κύριο: «Κύριε, ὑπόσχομαι νὰ δώσω τὰ μισὰ ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντά μου στοὺς φτωχοὺς καὶ ν' ἀνταποδώσω στὸ τετραπλάσιο ὅσα ἔχω πάρει μὲ ἀπάτη». Ὁ Ἰησοῦς, ἀπευθυνόμενος σ' αὐτόν, εἶπε: «Σήμερα αὐτὴ ἡ οἰκογένεια σώθηκε· γιατί κι αὐτὸς ὁ τελώνης εἶναι ἀπόγονος τοῦ Ἀβραάμ. Ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἦρθε γιὰ ν' ἀναζητήσει καὶ νὰ σώσει αὐτοὺς ποὺ ἔχουν χάσει τὸ δρόμο τους».

Ἀπόστολος τῆς Κυριακῆς

Β' Πρὸς Κορινθίους Παύλου ἐπιστολὴ κεφ. δ' 6-15 (Ἀγίου)

Ἀδελφοί, ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμπει, ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ἧ τοῦ Θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν, ἐν παντὶ θλιβόμενοι ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι, ἀπορούμενοι ἀλλ' οὐκ ἐξαπορούμενοι, διωκόμενοι ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι, καταβαλλόμενοι ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι, πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι

ἡμῶν φανερωθῆ. Ἄει γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῆ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν. Ὡστε ὁ μὲν θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. Ἐχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως κατὰ τὸ γεγραμμένον, ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν, εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς διὰ Ἰησοῦ ἐγερεῖ καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. Τὰ γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.

Μετάφραση

Γιατί ὁ Θεὸς ποὺ εἶπε μέσα ἀπὸ τὸ σκοτάδι νὰ λάμψει φῶς, αὐτὸς ἔλαμψε μέσα στὶς καρδιές μας καὶ μᾶς φώτισε νὰ γνωρίσουμε τὴν δόξα τοῦ στοῦ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀλλὰ ἐμεῖς ποὺ ἔχουμε αὐτὸν τὸν θησαυρό, εἴμαστε σὰν τὰ πῆλινα δοχεῖα, ἔτσι γίνεται φανερὸ πὼς ἡ ὑπερβολικὴ ἀξία τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ προέρχεται ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ ὄχι ἀπὸ μᾶς. Ἄν καὶ μᾶς πιέζουν ἀπὸ παντοῦ, δὲ μᾶς καταβάλλουν. Βρισκόμαστε σὲ ἀδιέξοδο, ἀλλὰ δὲν ἀπελπίζομαστε. Μᾶς καταδιώκουν, ὁ Θεὸς ὅμως δὲ μᾶς ἐγκαταλείπει. Μᾶς ρίχνουν κάτω, μὰ δὲ χάνουμε τὸν ἀγῶνα. Συνεχῶς ὑποφέρουμε σωματικὰ μετέχοντας ἔτσι στοῦ θάνατο τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, γιὰ νὰ φανερωθεῖ στοῦ πρόσωπο μας ἡ ζωὴ τοῦ ἀναστημένου Ἰησοῦ. Δηλαδή εἴμαστε ζωντανοί, ἀλλὰ ἐκθέτουμε συνεχῶς τὸν ἑαυτὸ μας στοῦ θάνατο γιὰ χάρι τοῦ Ἰησοῦ, ὥστε νὰ φανερωθεῖ στοῦ θνητὸ μας σῶμα ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ. Ἔτσι, ἐμᾶς μᾶς ἀπειλεῖ συνεχῶς ὁ θάνατος, ἐνῶ ἐσεῖς κερδίζετε τὴ ζωὴ. Ἐχουμε, λοιπόν, τὴν ἴδια ἐμπιστοσύνη στοῦ Θεό, ποὺ ἀναφέρει ἡ γραφή : Ἐμπιστεύτηκα τὸν ἑαυτὸ μου στοῦ Θεό, γι' αὐτὸ καὶ μίλησα. Κι ἐμεῖς ἔχουμε ἐμπιστοσύνη στοῦ Θεό, γι' αὐτὸ καὶ κηρύττουμε. Ξέρουμε, ὅτι ὁ Θεός, ποὺ ἀνέστησε τὸν κύριο Ἰησοῦ, θὰ ἀναστήσει καὶ ἐμᾶς διὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ θὰ μᾶς παρουσιάσει μπροστὰ του μαζί σας. Ὅλα, λοιπόν, γίνονται γιὰ σᾶς. Ἔτσι, ὅσο πιὸ πολλοὶ δεχτοῦν τὴ χάρι, τόσο πιὸ μεγάλη θὰ εἶναι ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ δοξολογία πρὸς τὸ Θεό.

Σχολιασμός

Ἡ εὐαγγελικὴ περικοπὴ αὐτῆς τῆς ἐβδομάδας εἶναι παρμένη ἀπὸ τὸ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγέλιο, ἀπὸ τὸ ἰθ' κεφάλαιο, καὶ μᾶς ἔχει μείνει γνωστὴ στὴ λειτουργικὴ ζωὴ τῆς ἐκκλησίας ὡς ἡ περικοπὴ «τοῦ Ζακχαίου». Σὲ αὐτὴν περιγράφεται ἓνα ὑπέροχο παράδειγμα μετανοίας καὶ σωτηρίας ἑνὸς ἀνθρώπου, τοῦ ἀρχιτελώνου Ζακχαίου, ἑνὸς ἀνθρώπου πού, παρὰ τὸ ὅτι ἦταν βουτηγμένος στὴν ἁμαρτία, εἶδε τὸ φῶς τοῦ Θεοῦ καὶ ἄλλαξε σὲ μία στιγμὴ τὴ ζωὴ του.

Ὁ Κύριός μας, καθὼς δίδασκε, πέρασε ἀπὸ τὴν πόλη τῆς Ἰεριχοῦς καὶ ἐκεῖ εἶναι πού συνάντησε τὸν Ζακχαῖο. Ὁ Ζακχαῖος, καθὼς εἶχε ἀκούσει ὅτι ὁ Ἰησοῦς θὰ περνοῦσε ἀπὸ ἐκεῖ, ἀνέβηκε σὲ ἓνα δέντρο, σὲ μιὰ συκομουριά, γιὰ νὰ τὸν δεῖ. Εἶχε ἀκούσει γιὰ τὸ πόσο ἄλλαζαν οἱ ζωὲς τῶν ἀνθρώπων πού τὸν συναντοῦσαν καὶ δὲν θὰ ἄφηνε τὴν εὐκαιρία αὐτὴ νὰ πάει χαμένη.

Αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτο παράδειγμα πού μπορούμε νὰ πάρουμε ἀπὸ τὸν Ζακχαῖο, τὸ ὅτι δηλαδὴ εἶναι αὐτὸς πού κάνει τὸ πρῶτο βῆμα, γιὰ νὰ πλησιάσει τὸν Κύριο, ὥστε νὰ σώσει στὸ τέλος τὴν ψυχὴ του. Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιὰ ἐμᾶς εἶναι ἀπεριόριστη καὶ ἀνιδιοτελής, ἀλλὰ παράλληλα σέβεται καὶ τὴν ἐλευθερία μας. Τὸ δῶρο αὐτὸ πού ἔκανε στὸν ἄνθρωπο, δὲν τὸ καταπατάει οὔτε ὁ ἴδιος, ἀκόμα κι ἂν ἐμεῖς ἐπιλέγουμε νὰ τὸν ἀρνηθοῦμε. Εἶναι τόση ἡ ἀγάπη του γιὰ ἐμᾶς, πού εἶναι ἐκεῖ, ὅσες φορές καὶ ἂν τὸν προδώσουμε. Κι ἂν κάνουμε τὸ πρῶτο βῆμα, ἂν προσπαθήσουμε κι ἐμεῖς νὰ σκαρφαλώσουμε λίγο πιὸ ψηλά, νὰ σηκωθοῦμε ἀπὸ τὸν πάτο, ὅπου μᾶς ἔχει ρίξει ἡ ἁμαρτία, αὐτὸς θὰ εἶναι ἐκεῖ. Θὰ εἶναι ἐκεῖ νὰ μᾶς ἀποδεχθεῖ, ὅπως τὸν Ζακχαῖο. Θὰ εἶναι ἐκεῖ νὰ μᾶς πάρει ἀπὸ τὸ χέρι, νὰ μᾶς ἐνισχύσει καὶ νὰ μᾶς δείξει τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο θὰ μποῦμε στὴν αἰώνια βασιλεία Του.

Πῶς ὅμως θὰ μπορέσουμε νὰ κάνουμε αὐτὸ τὸ πρῶτο βῆμα; Θὰ τὰ καταφέρουμε μὲ τὴ μετάνοια. Ὅταν συνειδητοποιήσουμε ὅτι εἴμαστε ἀσθενεῖς, τότε θὰ ἀρχίσουμε νὰ ἀναζητοῦμε καὶ τὸν ἰατρό. Ἄν ἔχουμε τὴν ψευδαίσθηση ὅτι ὅλα εἶναι ἐντάξει μέσα

μας, θα συνεχίσουμε να ζούμε με αυτό το καρκίνωμα που λέγεται άμαρτία και μᾶς κατατρώει τὴν ψυχή. Ὁ Ζακχαῖος τὸ κατάλαβε. Κατάλαβε τὴν ἀμαρτωλότητά του, ἔψαξε τὸν Χριστὸ καὶ γι' αὐτὸ ὁ Κύριος τοῦ ἔδωσε τὴν ἄφεση.

Στὴ συνέχεια τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ Κύριος ἀναγγέλλει στὸν Ζακχαῖο ὅτι θὰ ἔρθει στὸ σπίτι του, γιὰ νὰ φάει. Πόση νὰ ἦταν ἄραγε ἡ χαρὰ τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ; Θὰ μπορούσε νὰ συγκριθεῖ ἴσως μετὰ τὴν χαρὰ πὺν νιώθουμε, ὅταν βγαίνουμε ἀπὸ τὸ μυστήριο τῆς ἐξομολόγησης. Δὲν νιώθουμε τότε ἀνάλαφροι, σὰν νὰ μὴν πατᾶμε στὸ ἔδαφος; Δὲν νιώθουμε σὰν νὰ ἔχει φύγει ἀπὸ πάνω μας ἓνα βᾶρος πὺν μᾶς κρατοῦσε κολλημένους στὸ ἔδαφος; Ὅταν μετανοήσουμε εἰλικρινᾶ καὶ ἐξομολογηθοῦμε τὶς ἁμαρτίες μας στὸν πνευματικό, φεύγει ἀπὸ τὴν ψυχή μας τὸ φορτίο τῆς ἁμαρτίας καὶ αὐτὴ παρασύρει καὶ τὸ σῶμα μας. Κάπως ἔτσι πρέπει νὰ ἐνιωθε κι ὁ Ζακχαῖος, καθὼς ὁ Κύριος εἶδε τὴν μετάνοιά του, τὴν εἰλικρινῆ μετάνοιά του καὶ τοῦ ἔδωσε τὴν ἄφεση.

Ἐξω ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Ζακχαίου ἔχουμε τοὺς ὑπόλοιπους κατοίκους τῆς πόλης, οἱ ὁποῖοι «διεγόγγυζον», μουρμούριζαν, δηλαδή, μεταξύ τους. Τοὺς φαινόταν σκανδαλῶδες, πῶς εἶναι δυνατόν ἓνας ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ νὰ συναναστρέφεται μετὰ τοὺς ἀμαρτωλοὺς τελῶνες. Τὸ γιατί τὸ κάνει αὐτὸ ὁ Κύριος, τὸ εἶχε πεῖ σὲ μιὰ ἄλλη περίπτωση, πὺν πάλι εἶχε κάτσει νὰ φάει στὸ σπίτι ἑνὸς τελῶνη. Εἶχε πεῖ: «Δὲν ἦρθα γιὰ νὰ καλέσω τοὺς δικαίους, ἀλλὰ τοὺς ἀμαρτωλοὺς σὲ μετάνοια». Τί ἤθελε νὰ πεῖ ἐκεῖ; Μήπως δὲν ἦρθε γιὰ νὰ σώσει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους; Δὲν ἐννοοῦσε αὐτό, ἀλλὰ τὸ ὅτι ὅσοι δὲν συνειδητοποιήσουμε ὅτι εἴμαστε ἀμαρτωλοί, δὲν θὰ μπορέσουμε νὰ μποῦμε στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ἄν ὁ ἄνθρωπος δὲν συνειδητοποιήσει τὴν ἀμαρτωλότητά του, δὲν θὰ μπορέσει ποτὲ νὰ ζητήσει πραγματικὰ συγχώρεση ἀπὸ τὸν Θεό.

Ἐμεῖς στὴν πραγματικότητα εἴμαστε σὰν τοὺς ἀνθρώπους πὺν βρίσκονται ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Ζακχαίου. Αὐτοὶ ἀντὶ νὰ χαίρονται μετὰ τὴν μεταστροφή τοῦ ἀδερφοῦ τους, ἀντὶ νὰ χαίρονται πὺν μιὰ ψυχή μπῆκε ξανὰ στὸν δρόμο τοῦ Θεοῦ, σκανδαλίζονται ἀπὸ τὸ ὅτι ὁ Κύριος τρώει μαζί του. Ἐμεῖς διαφέρουμε πολὺ; Ποιὸς ἀπὸ ἐμᾶς, ἂν δεῖ ἓναν ἀδερφό του νὰ

καταλύει κρέας μέσα στη νηστεία, θὰ σκεφτεῖ ὅτι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἔχει πρόβλημα ὑγείας; Ποιὸς ἀπὸ ἐμᾶς ἂν δεῖ μιὰ γυναῖκα νὰ βγαίνει ἀπὸ τὸ σπίτι ἐνὸς ἱερέα, θὰ σκεφτεῖ ὅτι αὐτὴ χρειάζεται τὴ στήριξή του; Ἐλάχιστοι, ἂν ὄχι κανένας. Ἐμεῖς τὸ πρῶτο ποὺ σκεφτόμαστε εἶναι ὅτι οἱ ἀδερφοί μας εἶναι ἁμαρτωλοί. Δὲν εἶναι δίκαιοι σὰν ἐμᾶς. Δὲν εἶναι καλοὶ Χριστιανοὶ σὰν ἐμᾶς. Στὴν πραγματικότητα κανεὶς δὲν εἶναι δίκαιος καὶ κανεὶς δὲν εἶναι καλὸς Χριστιανός. Μπροστὰ στὸν Κύριό μας, μπροστὰ στὸν ἀναμάρτητο Χριστὸ ὅλοι εἴμαστε ἁμαρτωλοί. Αὐτὸ πρέπει πρῶτα νὰ καταλάβουμε, ὅπως τὸ κατάλαβε κι ὁ Ζακχαῖος. Ἄν καταλάβουμε ὅτι πάσχουμε, τότε θὰ ζητήσουμε πραγματικὰ τὴ βοήθεια τοῦ Κυρίου.

Τὸ σημερινὸ Εὐαγγέλιο, μὲ τὸ παράδειγμα τοῦ Ζακχαίου, μᾶς διδάσκει πῶς θὰ κερδίσουμε τὴν αἰώνια ζωὴ. Μᾶς ζητάει νὰ βάλουμε τὸν ἑαυτό μας δίπλα στὸν Κύριο καὶ νὰ δοῦμε πόσο λίγοι εἴμαστε πραγματικά. Μὲ αὐτὴ τὴ γνώση θὰ μπορέσουμε νὰ κάνουμε κι ἐμεῖς τὸ πρῶτο βῆμα πρὸς τὸν Χριστό. Κι ὅταν τὸ κάνουμε, θὰ ἔρθει Αὐτὸς νὰ μᾶς ἐνισχύσει καὶ νὰ μᾶς δείξει τὸν δρόμο. Ἔτσι, θὰ καταφέρουμε κι ἐμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ νὰ μποῦμε στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ἀμήν.

π. Ὀνούφριος Ἀβραμίδης

Παρινέσεις Ἁγίων

Περὶ Ταπεινοφροσύνης

Ἐπισκέφθηκε κάποιος μοναχὸς τὸν Αἰγύπτιον ἀββᾶ Ζήνωνα στὴ Συρία καὶ καταδίκασε τοὺς λογισμοὺς τοῦ ἐνώπιον τοῦ Γέροντα. Κι ἐκεῖνος θαύμασε καὶ εἶπε: «Οἱ Αἰγύπτιοι κρύβουν τὶς ἀρετὲς ποὺ ἔχουν, καὶ γιὰ ἐλαττώματα ποὺ δὲν τὰ ἔχουν, γι' αὐτὰ πάντοτε κατακρίνουν τὸν ἑαυτό τους. Ἐνῶ οἱ Σύριοι καὶ οἱ Ἕλληνες ἀρετὲς ποὺ δὲν τὶς ἔχουν, λένε ὅτι ἔχουν καὶ τὰ ἐλαττώματα ποὺ ἔχουν, τὰ κρύβουν».

(Γεροντικόν, ΙΕ, 33)

Εἶπε ὁ ἀββᾶς Καρίων: «Υποβλήθηκα σὲ πολὺ περισσότερους κόπους ἀπὸ τὸν γιὸ μου Ζαχαρία καὶ δὲν ἔφθασα στὰ μέτρα πού ἔφθασε αὐτὸς μὲ τὴν ταπείνωση καὶ τὴ σιωπὴ του».

(Γεροντικόν, ΙΕ, 34)

Ὅταν ὁ ἀββᾶς Ζαχαρίας ἦταν στὰ τελευταία του -λέει ὁ ἀββᾶς Ποιμὴν- τὸν ρώτησε ὁ ἀββᾶς Μωϋσῆς: «Τὶ βλέπεις;». Καὶ τοῦ λέει ὁ Ζαχαρίας: «Δὲν εἶναι καλύτερο νὰ σιωπῶ, πάτερ;» Καὶ συμφώνησε ὁ ἀββᾶς Μωϋσῆς: «Ναί, παιδί μου, σώπασε». Καὶ τὴν ὥρα τοῦ θανάτου του, ὁ ἀββᾶς Ἰσίδωρος πού καθόταν δίπλα του, σήκωσε τὰ μάτια του στὸν οὐρανὸ καὶ εἶπε: « Ἀπόλαυσε τὴν οὐράνια εὐφροσύνη, παιδί μου Ζαχαρία, γιατί ἄνοιξαν γιὰ σένα οἱ Θῦρες τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν».

(Γεροντικόν, ΙΕ, 37)

Εἶπε ὁ ἀββᾶς Ἡσαΐας: «Ἡ ἀγάπη γιὰ τὴν ἀνθρώπινη δόξα γεννᾷ τὴν ἀπάτη, ἐνῶ ἡ κατάργηση τῆς μὲ τὴν ταπείνωση μεγαλώνει τὸν φόβο τοῦ Θεοῦ στὴν καρδιά. Μὴ ζητήσεις νὰ γίνεις φίλος τῶν ἐνδόξων τῆς γῆς, γιὰ νὰ μὴν ἀτονήσει μέσα σου ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ».

(Γεροντικόν, ΙΕ, 38)

Εἶπε ἀκόμη: «Ὅταν κάνεις τὶς ἀκολουθίες σου, ἐὰν τὶς κάνεις ταπεινοφρονῶντας ὡς ἀνάξιος, εἶναι δεκτὲς ἀπὸ τὸν Θεό. Ἄν ὅμως ἀνεβεῖ στὴν καρδιά σου κάποιος λογισμὸς ὑπερηφανείας καὶ τὸν δεχθεῖς, ἢ θυμηθεῖς πὼς κάποιος ἄλλος κοιμᾶται τὴν ὥρα ἐκείνη, ἢ εἶναι ἀμελής καὶ κατακρίνεις κάποιον, νὰ ξέρεις ὅτι ὁ κόπος σου εἶναι ἀνώφελος».

(Γεροντικόν, ΙΕ, 39)

Εἶπε ἐπίσης ὅτι, αὐτὸς πού ἔχει ταπείνωση δὲν ἔχει γλῶσσα νὰ πεῖ σὲ κάποιον ὅτι εἶναι ἀμελής, ἢ νὰ ἀντιμιλήσει σ' ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος τὸν ταλαιπωρεῖ, οὔτε ἔχει μάτια νὰ δεῖ ἢ νὰ ἀντιληφθεῖ ἄλλου ἀνθρώπου ἐλαττώματα, οὔτε αὐτιὰ ν' ἀκούσει πράγματα πού δὲν ὠφελοῦν τὴν ψυχὴ του. Στόμα δὲν ἔχει νὰ φανερώσει

έλαττώματα κάποιου, ἢ νὰ θλίψει κάποιον μὲ τὰ λόγια του οὔτε ἔχει ἐνδιαφέροντα μὲ κάποιον ἐκτὸς τῶν δικῶν του ἀμαρτημάτων. Ἀντίθετα, εἶναι εἰρηνικὸς πρὸς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, γιατί αὐτὸ εἶναι ἐντολὴ τοῦ Κυρίου καὶ ὄχι γιατί χαρίζεται σὲ κάποια ἄλλη ἀδυναμία. Γιατί κι ἂν νηστεύει κανεὶς ὅλη τὴν ἐβδομάδα καὶ κάνει πολλοὺς κόπους ἔξω ἀπὸ τὴν πορεία αὐτή, πᾶνε χαμένοι ὅλοι οἱ κόποι του.

(Γεροντικόν, ΙΕ, 40)

Συναξάρι

Ἅγιος Ἀντώνιος ὁ Μέγας

Ὁ Ἅγιος Ἀντώνιος ὁ Μέγας γεννήθηκε τὸ 251 μ.Χ. στὸ χωριὸ Κόμα τῆς Αἰγύπτου, ποὺ βρίσκονταν ἀνατολικά τῆς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ Νεῖλου. Οἱ γονεῖς του ἦταν πολὺ εὐσεβεῖς καὶ πλούσιοι Χριστιανοὶ καί, ἐνῶ θὰ μπορούσαν νὰ παρέχουν στὸν Ἀντώνιο πολὺ ὑψηλὲς καὶ σημαντικὲς σπουδές, ἀπὸ τὸν φόβο μήπως ἡ συναναστροφή του μὲ τὰ παιδιά τῶν εἰδωλολατρῶν τὸν ἐπηρεάσει καὶ πλανηθεῖ καὶ χάσει τὴν πίστη του, προτίμησαν νὰ μείνει ἀγράμματος καὶ ἔτσι νὰ μπεῖ στὸν Παράδεισο, παρὰ νὰ πάει γραμματισμένος στὴν Κόλαση. Φρόντισαν ὅμως πάρα πολὺ γιὰ τὴ χριστιανικὴ του ἀνατροφή καὶ τὸν μεγάλωσαν σύμφωνα μὲ τὶς ἀρχές τοῦ Εὐαγγελίου.

Σὲ ἡλικία δέκα ὀκτῶ ἐτῶν οἱ γονεῖς του πέθαναν, ἀφήνοντας πίσω τους τὸν Ἀντώνιο μὲ τὴν ἀδερφή του καθὼς καὶ μεγάλη περιουσία. Ὁ θάνατος τῶν γονιῶν του τὸν ἔκανε νὰ συνειδητοποιήσει πόσο μάταιος καὶ πρόσκαιρος εἶναι αὐτὸς ὁ κόσμος, ἐνῶ ὅταν μία Κυριακὴ ἄκουσε στὴν Ἐκκλησία τὴν Εὐαγγελικὴν περικοπὴν, στὴν ὁποία ὁ Κύριος συνομιλοῦσε μὲ τὸν πλούσιο νέο καὶ τοῦ ἔλεγε: «Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὕπαγε, πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ διάδος πτωχοῖς καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ μοὶ καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ», ὁ Ἀντώνιος

πίστεψε ὅτι τὰ λόγια αὐτὰ ἀπευθύνονταν στὸν ἴδιο καὶ ὅτι ὁ Κύριος τὸν καλοῦσε νὰ τὸν ἀκολουθήσει.

Ἔτσι, χωρὶς κανένα δισταγμὸ καὶ δεύτερη σκέψη πούλησε ὅλα του τὰ ὑπάρχοντα μοιράζοντας τὰ χρήματα πὸ πῆρε στοὺς φτωχοὺς, ἐμπιστεύτηκε τὴν ἀδερφή του σ' ἓνα Κοινόβιο παρθένων, ὅπου ζοῦσαν ἐνάρετες γυναῖκες, ἐνῶ ὁ ἴδιος πῆγε σ' ἓνα ἔρημο μέρος, ὅπου βρῆκε ἓναν γέροντα ἀσκητή, ὁ ὁποῖος ἀνέλαβε νὰ τὸν καθοδηγήσει στὴν ἀσκητικὴ ζωὴ. Ὁ Ἀντώνιος προσεύχονταν συνεχῶς στὸν Θεὸ νὰ τὸν βοηθήσει στὸν ἀγῶνα του γιὰ τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς του. Ἡ τροφή του ἦταν ἓνα ξερὸ κομμάτι ψωμὶ καὶ νερό, ἐνῶ περνοῦσαν ὀλόκληρες ἡμέρες χωρὶς νὰ φάει τίποτα.

Ὁ διάβολος, ὅμως, βλέποντας τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν πνευματικὴ πρόοδο τοῦ Ἀντωνίου ἄρχισε νὰ τὸν πολεμάει, σπέρνοντας στὸν νοῦ του λογισμοὺς γιὰ τὰ πλούτη πὸ ἄφησε καὶ τὴν ἀδερφή του. Ὁ Ἅγιος, ὅμως, δὲν λύγισε μπροστὰ σ' αὐτὸν τὸν πειρασμό, παρὰ ἐνέτεινε περισσότερο τὴν προσευχὴ καὶ τὴ νηστεία του, παρακαλῶντας τὸν Θεὸ ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιάς του νὰ τὸν βοηθήσει. Ὁ διάβολος ἐπέστρεψε μὲ νέους σαρκικοὺς πειρασμούς, ὁ Ἀντώνιος ὅμως δὲν παρασύρθηκε, ἀλλὰ ἔμεινε γιὰ ἡμέρες ξάγρυπνος καὶ νηστικός, προσευχόμενος στὸν Θεό. Ὁ διάβολος συνέχισε τὸν πόλεμο ρίχνοντας τὸ δόλωμα τῆς ὑπερηφάνειας. Παρουσιάστηκε μπροστὰ στὸν Ἅγιο μὲ τὴ μορφή μαύρου παιδιοῦ καὶ ἄρχισε νὰ τὸν κολακεύει λέγοντάς του ὅτι ἦταν πολὺ δυνατὸς καὶ ὅτι δὲν θὰ μπορούσε νὰ τὸν νικήσει, ὅπως ἔκανε μὲ ἄλλους ἀνθρώπους. Ὄταν ὁ Ἀντώνιος τὸν ρώτησε ποιὸς ἦταν, ἀπάντησε ὅτι ἦταν τὸ πνεῦμα τῆς πορνείας πὸ παρασέρνει τοὺς νέους στὴν πράξη αὐτή. Ὁ Ἀντώνιος ὅμως ἀντὶ νὰ ὑπερηφανευτεῖ μέσα του καὶ νὰ πεῖ ὅτι τὰ κατάφερε, δόξασε τὸν Κύριο πὸ τοῦ ἔδωσε τὴ δύναμη νὰ νικήσει τὸν διάβολο.

Ὁ Ἀντώνιος μετὰ ἀπ' ὅλους αὐτοὺς τοὺς πειρασμοὺς ἄρχισε νὰ ἀγωνίζεται μὲ μεγαλύτερη θέρμη καὶ κατέφυγε σ' ἓναν παλιὸ τάφο, ὅπου τοῦ ἔφερνε λίγη τροφή κατὰ καιροὺς ἓνας εὐσεβῆς χριστιανός.

Ὁ διάβολος ὁμως δὲν ξέχασε τὸν Ἀντώνιο. Τοῦ παρουσιάστηκε μὲ τὴ μορφή φιδιῶν, σκορπιῶν ἀλλὰ καὶ μὲ τὴ μορφή λύκων καὶ τίγρεων ποὺ τοῦ ἐπιτέθηκαν, ἐνῶ δαίμονες τὸν χτυποῦσαν μὲ μανία ἀφήνοντάς τον μισοπεθαμένο. Ἔτσι ἀναίσθητο τὸν βρῆκε ὁ Χριστιανὸς ποὺ τοῦ ἔφερνε τροφή καί, νομίζοντας ὅτι εἶχε πεθάνει, τὸν πῆγε στοὺς συγγενεῖς τοῦ Ἀντωνίου. Ἐκεῖνος ὁμως συνῆλθε καὶ ἐπέστρεψε πίσω στὸν τάφο προκαλῶντας τοὺς δαίμονες, λέγοντάς τους ὅτι κανένα μαρτύριο δὲν θὰ τὸν ἀπομακρύνει ἀπὸ τὸν Δεσπότη τοῦ Χριστοῦ. Ἀγρίεψαν τότε οἱ δαίμονες καὶ πῆραν τὴ μορφή ἐρπετῶν καὶ θηρίων καὶ ὁ Ἅγιος χωρὶς ἴχνος φόβου τοὺς εἶπε: «Ἐὰν εἶχατε τὴ δύναμη, ἓνας καὶ μόνος ἀπὸ ἐσᾶς θὰ μπορούσε νὰ μὲ ἐξοντώσει. Ἐὰν πῆρατε ἄνωθεν ἐξουσία ἐναντίον μου, μὴ στέκεστε, ἐὰν ὁμως δὲν πῆρατε γιατί ταράζεσθε;».

Στὸ ἄκουσμα αὐτῶν τῶν λόγων οἱ δαίμονες ἐξαφανίστηκαν, ἐνῶ μία ἀκτίνα θεϊκοῦ φωτὸς ἀπλώθηκε στὸν τάφο καὶ τὸ κορμὶ τοῦ Ἁγίου θεραπεύτηκε. Ὁ Ἀντώνιος κατάλαβε ὅτι ἐπρόκειτο γιὰ Θεῖα ἐπίσκεψη καὶ ῥώτησε τὸν Θεό, γιατί δέκα ἔξι χρόνια ποὺ τὸν βασάνιζε ὁ διάβολος δὲν φανεωνόταν, γιὰ νὰ τὸν σταματήσει. Ἀκούστηκε τότε φωνὴ ποὺ τοῦ ἔλεγε ὅτι πάντα ἐκεῖ ἦταν καὶ ὅτι τὸν παρακολουθοῦσε, γιὰ νὰ δεῖ τὸν ἀγῶνα του καί, ἀφοῦ δὲν νικήθηκε καὶ ὑπέμεινε ὅλα τὰ δεινὰ μὲ πίστη, θὰ εἶναι πάντοτε κοντὰ του καὶ θὰ κάνει τὸ ὄνομά του ξακουστὸ σὲ ὅλο τὸν κόσμον. Ὁ Ἅγιος τότε προσευχήθηκε μὲ μεγάλη θέρμη.

Τὸ 285 μ.Χ. ἀποφάσισε ν' ἀπομακρυνθεῖ περισσότερο ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ γι' αὐτὸ κατέφυγε στὰ βουνὰ πρὸς τὴν πλευρὰ τῆς Ἀραβίας. Ἐκεῖ, βαθιὰ μέσα στὴν ἔρημο μελετοῦσε τὰ μυστήρια τοῦ Θεοῦ, προσεύχονταν, ξαγρυπνοῦσε, νήστευε καὶ ἀντιστέκονταν στοὺς πειρασμοὺς τοῦ διαβόλου, ποὺ δὲν τὸν ἄφηνε καθόλου σὲ ἡσυχία. Τὸ ὄνομά του, ὅπως τοῦ ὑποσχέθηκε ὁ Θεός, ἔγινε ξακουστὸ καὶ πολὺς κόσμος προσέτρεχε στὸν Ἀντώνιο, γιὰ νὰ θεραπευθεῖ σωματικὰ καὶ ψυχικὰ. Μὲ τὸ ποὺ ἄκουγαν τὸν Ἀντώνιο, ἡ καρδιά τους γαλήνευε καὶ μάθαιναν πῶς νὰ μὴν παρασύρονται ἀπὸ τοὺς πειρασμοὺς τοῦ διαβόλου καὶ πῶς νὰ ζοῦν σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου, ἐνῶ πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἔγιναν μαθητὲς του.

Όταν τὸ 311 μ.Χ., στὰ χρόνια ποὺ βασιλιᾶς ἦταν ὁ Μαξιμίνος, ξέσπασε διωγμὸς κατὰ τῶν Χριστιανῶν, ὁ Ἀντώνιος ἔφυγε ἀπὸ τὴν ἔρημο καὶ πῆγε στὴν Ἀλεξάνδρεια, γιὰ νὰ στερεώσῃ τοὺς μάρτυρες στὴν πίστη καὶ νὰ τοὺς δώσῃ κουράγιο, ἀλλὰ καὶ ὁ ἴδιος ἦταν ἔτοιμος νὰ μαρτυρήσῃ γιὰ τὸν Χριστό.

Κατόπιν, ἀποφάσισε νὰ πάει στὴ Θηβαΐδα, γιὰ νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὸν κόσμο ποὺ συνεχῶς τοῦ ζητοῦσε νὰ κάνει θαύματα, ἀλλὰ παρακινούμενος ἀπὸ ἀόρατη φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ προχώρησε πρὸ βαθιὰ μέσα στὴν ἔρημο καὶ κατέληξε κοντὰ σ' ἓνα ψηλὸ βουνὸ στὴν περιοχὴ τῆς Ἐρυθραίας, ὅπου εἶχε ἄφθονο νερὸ καὶ εὐφορο ἔδαφος. Ὅταν οἱ μαθητὲς τοῦ ἔμαθαν ποῦ βρίσκεται ἔτρεξαν νὰ τὸν συναντήσουν καὶ νὰ τὸν διακονήσουν. Ἐκεῖνος, γιὰ νὰ μὴν ταλαιπωροῦνται καὶ γιὰ νὰ μὴν ἀναγκάζονται νὰ καλύπτουν μεγάλες ἀποστάσεις γιὰ ἐξεύρεση τροφῆς, ζήτησε νὰ τοῦ φέρουν σκαπτικά, γεωργικὰ ἐργαλεῖα καὶ φύτεψε στάρι καὶ λαχανικά.

Ὁ Ἀντώνιος συνεχῶς δίδασκε καὶ θαυματουργοῦσε. Πήγαινε στὰ μοναστήρια καὶ δίδασκε τὴν ἀγάπη, τὴν ταπείνωση, τὴν ὑπομονὴ καὶ τὴν πάλη μὲ τὴ σάρκα.

Τὸ 338 μ.Χ. σὲ βαθιὰ γεράματα κατέβηκε ἀπὸ τὸ βουνὸ καὶ πῆγε στὴν Ἀλεξάνδρεια, ὅπου πολέμησε τοὺς Ἀρειανοὺς καὶ ἀποκήρυξε τὴν αἵρεσή τους.

Ὁ Ἀντώνιος ἔδιωχνε δαιμόνια, ἔδινε λύσεις σὲ σοβαρὰ προβλήματα ἀνθρώπων ποὺ ζητοῦσαν τὴν συμβουλὴ του, ἦταν πάντα ἤρεμος καὶ γαλήνιος, ἐνῶ ταυτόχρονα μποροῦσε νὰ θεριέψῃ καὶ νὰ πολεμήσῃ μὲ σφοδρότητα τὶς αἵρέσεις καὶ νὰ κατατροπώσῃ τὶς πλάνες τους. Ὡς τὰ βαθιὰ του γεράματα παρέμενε ἀκμαῖος καὶ στὸ σῶμα καὶ στὴν ψυχὴ, ἐνῶ, ὅταν προαισθάνθηκε ὅτι ἡ ψυχὴ του ἐπρόκειτο νὰ ἀποχωριστεῖ τὸ σῶμα του, ἐπισκέφθηκε πολλὰ μοναστήρια, δίνοντας ὁδηγίες γιὰ τὸ πῶς ν' ἀγωνίζονται κατὰ τοῦ διαβόλου καὶ τῶν αἱρέσεων.

Ὅταν ἐπέστρεψε πίσω στὴν ἔρημο, ζήτησε νὰ ταφεῖ σὲ ἄγνωστο μέρος χωρὶς τιμές. Ἄφησε τὸν μανδύα του στὸν Ἅγιον Ἀθανάσιο, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τότε τὸν φοροῦσε πάντοτε ὡς φυλαχτὸ, καὶ τοὺς προβάτινους χιτῶνες του στὸν μοναχὸ Σεραπίωνα.

Ἄφοῦ ἀποχαιρέτησε τοὺς μοναχοὺς ποὺ ἦταν κοντὰ του, παρέδωσε τὴν ψυχὴ του στὸν Κύριο στὶς 17 Ἰανουαρίου τοῦ 356 μ.Χ. σὲ ἡλικία 105 ἐτῶν.

Ἀπολυτίκιον (ἦχος δ')

Τὸν ζηλωτὴν Ἡλίαν τοῖς τρόποις μιμούμενος, τῷ Βαπτιστῇ εὐθείαις ταῖς τρίβοις ἐπόμενος, Πάτερ Ἀντώνιε, τῆς ἐρήμου γέγονας οἰκιστής, καὶ τὴν οἰκουμένην ἐστήριξας εὐχαῖς σου· διό πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δρώμενα

Ὁμιλία τοῦ ποιμενάρχου μας Θεσσαλονίκης κ. Γρηγορίου.>
Κυριακὴ μετὰ τὰ Φῶτα,
δεῖτε [ΕΔΩ](#)

<https://vimeo.com/manage/videos/1050755754>

Κωδ. Πρόσβασης 12345

**Ἐὰν θέλετε νὰ λαμβάνετε δωρεὰν στὸ e-mail σας τὸ ἠλεκτρονικὸ περιοδικὸ
«Πνευματικὰ Σημειώματα» μπορείτε νὰ στείλετε στὴν διεύθυνση
imthesgrafeio@gmail.com τὰ στοιχεῖα σας.**

Ὄνομα, Ἐπώνυμο, Τηλέφωνο μὲ θέμα «Συνδρομητής».

«Πνευματικὰ Σημειώματα»

Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης
τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν Ἑλλάδος
e-mail: imthesgrafeio@gmail.com

Ἱερέως Ἐκδόσεως:

† Πρεσβύτερος Ὀνούφριος Ἀβραμίδης τηλ: 6989286400
ἐφημέριος Ἱ. Ν. Ἁγίου Γεωργίου Κατερίνης

